

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан ММІ

_____ професор М.І.Бобир
(підпис) (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 2017 р.

«УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

РОБОЧА ПРОГРАМА
кредитного модуля

підготовки
спеціальності
форми навчання

бакалавра
усіх спеціальностей
заочна

Ухвалено методичною комісією
ММІ

Протокол №__ від _____

Голова методичної комісії ММІ

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 2017 р.

Робоча програма кредитного модуля «Українська мова за професійним спрямуванням» для студентів усіх спеціальностей освітнього ступеня бакалавра, за заочною формою навчання складена відповідно до програми навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»

Розробники робочої програми:

_____ ст.викладач Сидоренко Л.М. _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

_____ ст.викладач, к. пед. н. Тільняк Н. В. _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри
української мови, літератури та культури

Протокол від « » червня 2017 року №

Завідувач кафедри
_____ О.П. Онуфрієнко

« » _____ 2017 р.

1. Опис кредитного модуля

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Усі галузі знань	Назва навчальної дисципліни, до якої належить кредитний модуль – Українська мова за професійним спрямуванням	Форма навчання заочна
Спеціальність - усі спеціальності	Кількість кредитів ECTS – 2	Статус кредитного модуля: за вибором студентів
Освітній ступінь бакалавр	Змістових розділів – 3	Цикл загальної підготовки навчальні дисципліни соціально-гуманітарної підготовки
	Загальна кількість 60 год.	Рік підготовки: 1-й
		Семестр 1 або 2-й
		Лекції 6 год.
		Практичні 2 год.
		Самостійна робота 52 год.
		Індивідуальні завдання Реферат
Тижневих годин: аудиторних – 2 СРС – 1,3	Вид та форма семестрового контролю: Залік	

Кредитний модуль “Українська мова за професійним спрямуванням” викладають для студентів технічних спеціальностей. Дисципліна належить до циклу загальної підготовки, навчальних дисциплін соціально-гуманітарної підготовки. Курс передбачає підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на високому рівні.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» разом з дисциплінами «Історія української культури», «Іноземна мова» формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього фахівця.

2. Мета та завдання кредитного модуля

2.1. Метою кредитного модуля є формування у студентів компетентностей :

- здатність працювати з фаховими текстами;
- здатність конспектувати та анотувати наукові тексти;

- здатність застосовувати норми культури усного й писемного мовлення;
- здатність використовувати різноманітні вербальні і невербальні засоби впливу на співрозмовника під час фахового спілкування;
- здатність розуміти і використовувати різні складові національної культури.

2.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- основних етапів формування, становлення і розвитку української мови;
- особливостей стилів та жанрів сучасної української літературної мови;
- основних норм сучасної української літературної мови;
- законів спілкування;
- основних засобів спілкування;
- видів документів за класифікаційними ознаками;
- правил оформлювання реквізитів документів;
- жанрів наукового мовлення
- особливостей оформлювання наукових текстів;
- типів та видів перекладу;
- основ редагування.

уміння:

- використовувати мовні засоби відповідно до комунікативних намірів;
- висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- знаходити, аналізувати інформацію профільного спрямування;
- укладати тексти офіційно-ділового характеру;
- створювати навчально-наукові тексти в жанрах, які відповідають професійній підготовці.
- послуговуватися різними типами словників під час перекладу та редагування наукових текстів.
- скорочувати наукові тексти професійного спрямування,
- складати план, писати конспект, реферат тощо.
- робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;

досвід:

- у реалізації комунікативних намірів у професійному полі;
- у формуванні та структуруванні текстів наукового та офіційно-ділового характеру.
- у використанні різноманітних мовних засобів

3. Структура кредитного модуля

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практ.	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови.				

<i>Тема 1.1 Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування Основи культури української мови.</i>	7	1	0	6
<i>Тема 1.2. Мовні особливості функціональних стилів. Науковий стиль у стильовій системі української мови.</i>	7	1	0	6
<i>Тема 1.3. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія</i>	9	1	0	8
Разом за розділом 1	23	3	0	20
Розділ 2. Культура писемної наукової та ділової комунікації.				
<i>Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності.</i>	7	1	0	6
<i>Тема 2.2. Переклад і редагування у науковій сфері.</i>	7	1	0	6
<i>Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</i>	9	1	0	8
Разом за розділом 2	23	3	0	20
Розділ 3. Універсальні величини усного спілкування.				
<i>Тема 3.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Риторика і мистецтво презентації.</i>	2	0	2	1-
Разом за розділом 3	12	0	2	10
<i>Реферат</i>				
<i>Залік</i>	2	-	-	2
Всього годин	60	6	2	52

4. Лекційні заняття

№ з/ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
--------------	---

1	<p>Тема 1.1 Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування</p> <p>Лекція 1. Предмет та завдання курсу, Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови. Мова як суспільне явище. Мовна політика в Україні. Функції мови.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мова і суспільство 2. Мовне законодавство в Україні. Державна мова в Україні 3. Історичне походження сучасної української літературної мови <p>Література:</p> <p>Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p> <p>2. Закон Української РСР „Про мови в Україні” від 29 жовтня 1989 р.; №2494-ХІІ (реж. доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/8312-11)</p>
2.	<p>Тема 1.2. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія</p> <p>Лекція 2. Термінологія і термінографія у науковій комунікації. Поняття терміна, його характеристика з погляду структури і походження. Термін як інструмент когнітивної діяльності. Термінологія обраного фаху. Кодифікація і стандартизація в царині термінології. Міжнародні терміносистеми. Роль термінології у науковій комунікації. Загальномовна і наукова лексикографія.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Транскрипція і транслітерація. 2. Калькування і запозичення термінологічних найменувань. 3. Електронні термінологічні словники. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семенов О.М. Культура наукової української мови./ О.М. Семенов. – К. Академія, 2010. – 216 с. Реж. доступу: http://biblioteka-knig.net/yazykoznanie/19215/kultura_naukovo_ukrainsko_movi_-_semenog_o.html 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.72-77; 510-524. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv
3.	<p>Тема 1.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</p> <p>Лекція 3. Класифікація документів. Національний стандарт України. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до тексту документа. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ділове листування. 2. Електронне ділове листування. 3. Вимоги до оформлювання сторінки документа. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко. – К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 154-159; 198-207. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/ 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.211-227; 236-258.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv

5. Практичні заняття

Основні завдання циклу практичних занять – закріпити теоретичний матеріал, засвоєний у ході лекційної частини курсу; навчити студентів узагальнювати набуті знання для вирішення конкретних комунікативних завдань, виробити навички мовленнєвої етики.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.1. Мовні особливості функціональних стилів. Науковий стиль у стильовій системі української мови.</p> <p>Практичне заняття 1. Стилістичне різноманіття української літературної мови. Текст в теорії лінгвостилістики. Стилістична однорідність тексту. Стилістична норма та її реалізація в професійних текстах.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none">Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none">Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. <p>доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>

6. Контрольні роботи

Для контролю за якістю засвоєння навчального матеріалу та перевірки рівня знань, отриманих під час вивчення курсу “Українська мова за професійним спрямуванням”, передбачено написання реферату.

Перевірка рівня знань здійснюється на заліку, який проводять в кінці навчального семестру (зразки контрольних запитань див. у додатку).

7. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Система рейтингових балів, критерії оцінювання та умови допуску до семестрової атестації наведено у «Положенні про рейтингову систему оцінки успішності студентів з кредитного модуля (дисципліни) «Українська мова за професійним спрямуванням».

8. Методичні рекомендації

На курс “ Українська мова за професійним спрямуванням” відводиться 60 годин на академічну групу, з них 6 годин – лекцій, 2 години – практичні заняття, 52 години – самостійна робота студентів.

Програма передбачає підвищення рівня комунікативної компетенції студентів, що передбачає знання основ мовної поведінки людини, законів, правил і прийомів спілкування, знання основ полемічної майстерності і технологій публічного виступу, дотримання норм літературної мови, володіння мистецтвом ведення ділової бесіди, знання національних особливостей ділового спілкування, вміння і психологічну готовність ефективно виступати перед будь-якою аудиторією

Під час опрацювання розділу 3 «Культура усного фахового спілкування» слід враховувати професійне спрямування факультетів для вибору питань, що оптимально відповідають комунікативним особливостям фахового поля.

У ході підготовки до практичних занять варто орієнтуватися на те, щоб на занятті було 80% практики і лише 20% теорії (у якості повторення). Тобто, студенти мають

виконувати низку практичних завдань, імпровізувати, робити короткі виступи; моделювати ситуацію, використовувати рольові ігри, кейси.

Виконуючи вправи і практичні завдання, студенти повинні отримати ті вміння, які необхідні для контролю над промовою, її аналізу і оцінки. Ці вміння дозволять їм вдосконалити власне мовну майстерність, впевненіше почувати себе в ситуаціях, коли потрібно «встати і сказати»; вільніше спілкуватися з людьми; навчитися конкретним різновидам мовних дій: зробити доповідь, прочитати лекцію, взяти участь в діловій розмові, виголосити тост, привітання, сказати комплімент, висловити публічно і довести свою думку, переконати в своїй правоті, розуміти потреби аудиторії та співрозмовника.

9. Рекомендована література

9.1. Базова

1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: Навч. посіб. / Т.Б. Гриценко – Вінниця: Нова книга, 2003. – 480 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/98980/>
2. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування: Навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К.: Каравела, 2005. – 352 с.
3. Шевчук С.В. Практикум української мови: Модульний курс: Навч. посіб. / С.В. Шевчук., Т.М. Лобода – К.: Вища шк., 2006. – 326 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/479292/>
4. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. – Режим доступу: http://futurestudents.at.ua/Dowlands/Shevchuk_S_V_Klimenko_I_V_Ukrayinska_mova_za_p.pdf

9.2. Допоміжна

1. Глущик С.В. Сучасні ділові папери: Навч. посіб. / С.В. Глущик, О.В. Дияк, С.В. Шевчук – К.: А.С.К., 2002. – 400 с.
2. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Арій, 2008. – 424 с.
3. Шевчук С.В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підруч. / С.В. Шевчук. – К.: Арій, 2008.
4. Шевчук С.В. Практикум з українського ділового мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук., О.О. Кабиш – К.: Арій, 2008. – 160 с.
5. Шевчук С.В. Українська мова. Комплексна підготовка до тестування: Навч. посіб. / С.В. Шевчук, О.О. Кабиш, І.В. Клименко. – К.: Арій, 2008. – 640 с.

10. Інформаційні ресурси

Словники

1. <http://ulif.mon.gov.ua> (Електронні термінологічні словники. Структура і принципи роботи інформаційно-лінгвістичної системи “Український лінгвістичний портал” МОНМС України)
2. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
3. <http://r2u.org.ua>; <http://krym.linux.org.ua> (Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського)
4. <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua> (Російсько-український словник сталих виразів)
5. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія)

ПОЛОЖЕННЯ
про рейтингову систему оцінки успішності студентів
з кредитного модуля (дисципліни)
«Українська мова за професійним спрямуванням»
всіх напрямів підготовки технічних, гуманітарних і
соціально-економічних спеціальностей
ОКР «Бакалавр»
Заочна форма навчання

Розподіл навчального часу за видами занять і завдань з кредитного модуля згідно з робочим навчальним планом.

Семестр	Форма навчання	Кредитні модулі	Всього		Розподіл за видами занять (всього год./год. у тижні)		СРС Реферат	Семестрова атестація
			кредитів	годин	Лекції	Практичні заняття		
1 або 2	Денна	2	2	60	6	2	52	Залік

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- 1 відповідь на практичних заняттях.
- Реферат.
- Залік.

Робочі матеріали

Розрахунки орієнтовних значень вагових балів з кожного контрольного заходу

Визначимо значення t_k – навчальний час, запланований у робочій програмі для кожного контрольного заходу.

1. Практичні заняття (відповіді на практичних заняттях).

Практичне заняття базується на 3 лекціях, тому при визначенні $t_{пз}$ враховуємо 8 годин аудиторних занять і 4 години СРС, пов'язаних з цими заняттями. Таким чином $t_{пз} = 12$ год.

2. Виконання реферату.

$t_{реф} = 10$ год.

Визначаємо орієнтовні значення вагових балів із розрахунку 100-бальної шкали РСО:

$$\Sigma t_k = t_{пз} \times 1 + t_{реф} \times 1 = 12 + 10 = 22$$

$$r_{пз} = t_{пз} \times 100 / 22 = 12 \times 100 / 22 = 54,55 \quad (r_k = R t_k / \Sigma t_k)$$

$$r_{реф} = t_{реф} \times 100 / 22 = 10 \times 100 / 22 = 45,46 \quad (r_k = R t_k / \Sigma t_k)$$

Остаточню визначаємо вагові бали з розрахунку 100-бальної РСО:

$$R = 54,55 + 45,46 = 100,11$$

Робимо корекцію для зручності підрахунків:

Отже, $r_{пз} = 55$; $r_{реф} = 45$;

$$R = 55 + 45 = 100;$$

Визначаємо шкалу балів за відповідні рівні оцінювання з кожного виду контролю. З урахуванням межових значень 0,9 – 0,75 – 0,6 – 0 маємо такий розподіл:

1. а) Практичні заняття (відповіді на практичних заняттях).

«відмінно» -	50 – 55 балів;
«добре» -	41– 49 балів;
«задовільно» -	33– 40 балів;
«незадовільно» -	0 балів.

б) Реферат

«відмінно» -	40 – 45 балів;
«добре» -	33 –39 балів;
«задовільно» -	27 – 32 балів;
«незадовільно» -	0 балів.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання

3. Відповіді на практичних заняттях:

Практичне заняття (відповіді на практичних заняттях)

«відмінно» -	50 – 55 балів;
«добре» -	41– 49 балів;
«задовільно» -	33– 40 балів;
«незадовільно» -	0 балів.

відмінно: повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу;

добре: повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу; наявність незначних мовленнєвих помилок.

задовільно: неповна (60%) відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність мовленнєвих помилок;

незадовільно: невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.

Максимальний бал за практичні заняття становить **55 б.**

4. Написання реферату

«відмінно» -	40 – 45 балів;
«добре» -	33 –39 балів;
«задовільно» -	27 – 32 балів;
«незадовільно» -	0 балів.

відмінно: повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

добре: достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;

задовільно: неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;

незадовільно:– відсутність виконаного завдання або невідповідність вимогам на оцінку «задовільно».

Максимальний бал за модульну контрольну роботу **45 б.**

Рейтинг з кредитного модуля складає 55+45=100.

Залікова контрольна робота

Ваговий бал контрольної роботи оцінюється у 100 балів. Вона проводиться в усній формі. Контрольне завдання цієї роботи складається з двох питань теоретичного характеру з різних розділів робочої програми та одного практичного завдання. Перелік орієнтовних теоретичних питань наданий у методичних рекомендаціях до засвоєння кредитного модуля.

Кожне теоретичне питання оцінюється в 35 балів відповідно до системи оцінювання:

- “відмінно”, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 35...31 бал;
- “добре”, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 30...25 балів;
- “задовільно”, неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 24...20 балів;
- “незадовільно”, незадовільна відповідь – 0 балів.

Практичне завдання оцінюється з 30 балів відповідно до системи оцінювання:

- i. "відмінно", повне безпомилкове розв'язування завдання – 30-25 балів;
- ii. "добре", повне розв'язування завдання з несуттєвими неточностями – 24-20 балів;
- iii. "задовільно", завдання виконане з певними недоліками – 19-15 балів;
- iv. "незадовільно", завдання виконано з багатьма недоліками або не виконано – 14-0 балів.

У разі здачі залікової контрольної роботи на оцінку, вищу, за отриману "автоматом", до залікової відомості вноситься вища оцінка. У разі здачі залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману "автоматом", попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу ("жорстка" РСО).

Сума балів: за кожне з двох теоретичних запитань та практичного завдання переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею.

Бали $R = r_C + r_E$	ECTS-оцінка	Оцінка за диференційований залік
95-100	A	Відмінно
85-94	B	Добре
75-84	C	
65-74	D	Задовільно
60-64	E	
Менше 60	Fx	Незадовільно
$r_C < 50$	F	не допущено

Укладач:

старший викладач кафедри української мови, літератури та культури, кандидат педагогічних наук **Тільняк Н. В.** ;

старший викладач кафедри української мови, літератури та культури **Сидоренко Л.М.**;

Ухвалено на засіданні кафедри

Української мови, літератури та культури

Протокол № від червня 2017 року

Завідувач кафедри _____ О.П. Онуфрієнко